

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **B. V.**, zast. Mgr. Petrou Cívínovou, advokátkou, se sídlem nám. Jana Žižky z Trocnova 79, Čáslav, proti žalovaným: **1) Ředitel Gymnázia Jiřího Ortena**, Jaselská 932, Kutná Hora, **2) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Karmelitská 7, Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2007, č. j. 10 Ca 276/2006 - 52,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna zástupkyni žalobce Mgr. Petře Cívínové, advokátce, se sídlem nám. Jana Žižky z Trocnova 79, Čáslav, **se stanoví** ve výši 14 400 Kč a bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá výroky II. a III. shora označeného usnesení Městského soudu v Praze, jimiž byla odmítnuta žaloba s návrhem, aby byla žalovanému 2), tj. Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, uložena povinnost do 30 dnů od právní moci rozsudku rozhodnout o žádosti žalobce o studijní rehabilitaci ohledně jeho studia Na Gymnáziu v Kutné Hoře podle § 18 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., a pokynu ministra školství, a tělovýchovy ČR ze dne 25. 4. 1991, č. j. 1664/91-SM, a dále bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků řízení nemá nárok na náhradu nákladů řízení o žalobě proti nečinnosti žalovaného.

Žalobou ze dne 3. 6. 2006, doplněnou podáním ze dne 1. 3. 2007 sepsaným ustanovenou zástupkyní, se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti správního orgánu, který přes urgence nerozhodl o jeho studijní rehabilitaci v souvislosti s ukončením studia na Gymnáziu v Kutné Hoře. Žalobce je přesvědčen, že o jeho žádosti o studijní rehabilitaci má povinnost rozhodnout ředitel Gymnázia v Kutné Hoře. Vzhledem k tomu, že v minulosti byla věc opakovaně postupována mezi ministerstvem a ředitelem školy, podal žalobce z opatrnosti tuto žalobu proti oběma uvedeným správním orgánům.

Vzhledem k tomu, že žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany proti nečinnosti dvou správních orgánů, z nichž jeden má sídlo v Praze, tj. v obvodu městského soudu v Praze, a druhý má sídlo v Čáslavi (správně v Kutné Hoře), tj. v obvodu Krajského soudu v Praze, Městský soud v Praze nejprve posuzoval svoji místní příslušnost.

Podle ustanovení § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni, nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.

S ohledem na uvedené Městský soud v Praze v souladu s ustanovením § 39 odst. 2 s. ř. s. žalobu v části směřující proto nečinnosti žalovaného 1), pro níž je místně příslušný Krajský soud v Praze, vyloučil (výrokem I.) k samostatnému řízení.

V případě žaloby týkající se ochrany proti nečinnosti žalovaného 2), soud dospěl k závěru, že žalobu je třeba odmítnout pro překážku věci rozhodnuté. To odůvodnil tak, že soudu je z úřední činnosti známo, že žalobce se ochrany proti nečinnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve stejné věci domáhal žalobou ze dne 17. 2. 2003, přičemž tato žaloba byla rozsudkem Městského soudu v Praze dne 7. 4. 2005, č. j. 11 Ca 44/2003 – 71, zamítnuta. Kasační stížnost žalobce proti tomuto rozsudku zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 23. 5. 2007, č. j. 4 Ans 5/2005 - 109.

Vzhledem k těmto skutečnostem městský soud žalobu proti žalovaného 2) podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (výrokem II.) odmítl, neboť soud o téže věci již rozhodl.

Městský soud v Praze současně (výrokem č. III.) s ohledem na ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta, rozhodl tak, že nárok na náhradu nákladů řízení o žalobě proti nečinnosti žalovaného 2) žádnému z účastníků řízení nepřiznal.

V podané kasační stížnosti žalobce (stěžovatel) uvedl, že je přesvědčen, že uvedený závěr Městského soudu o překážce věci rozhodnuté je nesprávný, neboť v řízení ve věci, o níž bylo rozhodnuto rozsudkem Městského soudu v Praze dne 7. 4. 2005, č. j. 11 Ca 44/2003 - 71, a následně rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2007, č. j. 4 Ans 5/2005 - 109, se domáhal, aby Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy podle příslušné rehabilitační vyhlášky buď samo provedlo nebo uložilo Gymnáziu v Kutné Hoře a v Praze provést ukončení studia žalobce podle této vyhlášky. Naproti tomu v nyní vedeném řízení se jedná o realizaci zákona č. 87/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o kterou žalobce požádal v zákonné lhůtě. Z tohoto důvodu se nemůže jednat o překážku věci rozhodnuté. Současně stěžovatel nesouhlasí s výrokem III., jímž mu nebyl přiznan nárok na náhradu řízení. Závěrem stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů zrušil napadený rozsudek a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 16. 6. 2008 ke kasační stížnosti sděluje, že se ztotožňuje se závěry obsaženými v napadeném usnesení Městského soudu v Praze, které v bodě II. výroku odmítlo žalobu vůči Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy s tím, že vzhledem k rozsudku Městského soudu v Praze dne 7. 4. 2005, č. j. 11 Ca 44/2003 - 71, a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2007, č. j. 4 Ans 5/2005 - 109, jde o překážku věci rozhodnuté. K tomu uvedl, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 5. 2007, č. j. 4 Ans 5/2005 - 109, konstatoval, že Městský soud v Praze postupoval v souladu se zákonem, když zamítl žalobu jako nedůvodnou proto, že shledal, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy není oprávněno ve věci studijní rehabilitace konat, tj. vydat osvědčení o ukončení studia či maturitní vysvědčení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti, a neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátkou, kterou Městský soud v Praze ustanovil k žalobci již v řízení o žalobě, a to usnesením ze dne 26. 1. 2007, č. j. 10 Ca 276/2006 - 17, na což pro potřeby řízení o kasační stížnosti odkázal v přípisu stěžovateli ze dne 29. 1. 2008, č. j. 10 Ca 276/2006 - 57.

Stěžovatel za důvod kasační stížnosti označil důvod podřaditelný § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Podle tohoto zákonného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Takové pochybení však Nejvyšší správní soud v napadeném usnesení Městského soudu v Praze neshledal.

Z obsahu spisu vyplývá, že ve věci, aby byla Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy uložena povinnost do 30 dnů od právní moci rozsudku rozhodnout o žádosti žalobce o studijní rehabilitaci ohledně jeho studia na Gymnáziu v Kutné Hoře podle § 18 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., a pokynu ministra školství, a tělovýchovy ČR ze dne 25. 4. 1991, č. j. 1664/91-SM, již bylo soudem jednáno a rozhodnuto, a to rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 7. 4. 2005, č. j. 11 Ca 44/2003 - 71, a dále rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2007, č. j. 4 Ans 5/2005 - 109.

Stěžovatel se o studijní rehabilitaci ucházel od počátku 90. let, obracel se na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Generální prokuraturu, ředitele Gymnázia v Kutné Hoře, jednal též se Školským úřadem v Kutné Hoře. Dále z obsahu spisu vyplývá, že stěžovatel o svoji rehabilitaci také usiloval cestou žaloby, o níž bylo rozhodnuto usnesením Okresního soudu v Nymburce ze dne 3. 9. 2002, č. j. 7 C 647/94 - 152, a to tak, že žaloba byla v části, v níž se žalobce (stěžovatel) domáhal určení že je účasten mimosoudní rehabilitace podle § 18 zákona č. 87/1991 Sb., postoupena Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Následně potom, po nabytí účinnosti s. ř. s., stěžovatel podal dne 17. 2. 2003 žalobu proti nečinnosti ministerstva, doplněnou dalšími podáními, v níž se domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného, který náležitým způsobem nerozhodl ve věci studijní rehabilitace žalobce podle zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon

č. 87/1991 Sb.“) v souvislosti s ukončením studia na gymnáziu v Kutné Hoře. Žalobce namítal, že žalovaný přes urgence ve věci jeho mimosoudní rehabilitace nerozhodl, poukázal na usnesení Okresního soudu v Nymburce ze dne 3. 9. 2002, č. j. 7 C 647/94 - 152, kterým byla žalovanému postoupena žaloba žalobce v té části, v níž se domáhal určení že je účasten mimosoudní rehabilitace podle § 18 zákona č. 87/1991 Sb. Dále namítal, že rozhodnutí rehabilitační komise Školského úřadu v Kutné Hoře ze dne 19. 10. 1992, že neshledala důvody pro rehabilitaci žalobce, mu bylo dáno na vědomí dopisem (ze dne 22. 10. 1992), ač měl obdržet rozhodnutí. Dále žalobce uvedl, že poslední úkon před podáním žaloby učinil dopisem (urgencí), který byl žalovanému doručen dne 7. 8. 2002, a je tedy zachována lhůta stanovená v § 80 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). O této žalobě rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 7. 4. 2005, č. j. 11 Ca 44/2003 - 71.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 23. 5. 2007, č. j. 4 Ans 5/2005 - 109.

Namítá-li nyní stěžovatel, že nemůže, resp. nemohlo, jít o překážku věci rozhodnuté, neboť v řízení ve věci, o níž bylo rozhodnuto rozsudkem Městského soudu v Praze dne 7. 4. 2005, č. j. 11 Ca 44/2003 - 71, a následně rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2007, č. j. 4 Ans 5/2005 - 109, se domáhal, aby Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy podle příslušné rehabilitační vyhlášky buď samo provedlo nebo uložilo Gymnáziu v Kutné Hoře a v Praze provést ukončení studia žalobce podle této vyhlášky, zatímco v nyní vedeném řízení se jedná o realizaci zákona č. 87/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o kterou žalobce požádal v zákonné lhůtě, Nejvyšší správní soud s tímto názorem nemůže souhlasit.

To souvisí s tím, co se rozumí studijní rehabilitací ve smyslu zákona č. 87/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a jak se tato rehabilitace provádí. Tyto otázky přitom uvedl a vyložil již Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 7. 4. 2005, č. j. 11 Ca 44/2003 - 71, a následně i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 5. 2007, č. j. 4 Ans 5/2005 - 109, na něž lze také v podrobnostech odkázat.

Studijní rehabilitace je upravena v § 18 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., v němž se uvádí: *Zrušují se rozhodnutí, jimiž byli žáci a studenti vyloučeni ze studia na školách poskytujících střední nebo vyšší vzdělání a na vysokých školách, pokud se tak stalo v důsledku politické perzekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody. Studijní rehabilitace se řídí pokynem příslušného resortního ministra.*

Tímto rezortním pokynem je „Pokyn k jednotnému uplatňování zásad rehabilitace žáků škol poskytujících střední nebo vyšší vzdělání v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR“, ze dne 25. 4. 1991, č. j. 1665/91-SM. Z jeho obsahu vyplývá, že studijní rehabilitace se realizuje *vydáním osvědčení o ukončení studia nebo maturitní vysvědčení za stanovených podmínek, přičemž k vydání tohoto osvědčení nebo maturitního vysvědčení je příslušný ředitel školy.* Ve spojení s tím je třeba poznamenat, že témuž orgánu z povahy věci přísluší při nesplnění podmínek studijní rehabilitace *osvědčení o ukončení studia nebo maturitní vysvědčení* nevydat. Právní úprava přitom pro formu rozhodnutí o nesplnění podmínek studijní rehabilitace, či sdělení této skutečnosti žadateli, nestanoví.

Z uvedeného plyne, že *vydání osvědčení o ukončení studia nebo maturitní vysvědčení za stanovených podmínek pro studijní rehabilitaci*, na straně jedné, a *vlastní studijní rehabilitace*, na straně druhé, je jedno a totéž v tom smyslu, že *studijní rehabilitace se realizuje vydáním osvědčení o ukončení studia nebo maturitní vysvědčení za stanovených podmínek.*

Pokud v řízení, od něhož je překážka věci pravomocně rozsouzené odvozována, tedy ve věci Městského soudu v Praze, sp. zn. 11 Ca 44/2003, v rozsudku ze dne 7. 4. 2005, zaujal uvedený soud závěr, že z výše uvedeného pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nevyplývá oprávnění žalovaného správního orgánu v této věci, tj. ve věci studijní rehabilitace rozhodovat, tj. povinnost žalovaného vydat rozhodnutí nebo osvědčení podle zákona o mimosoudní rehabilitaci, takže nelze dospět k závěru, že žalovaný je nečinný (správní orgán je nečinný tehdy, pokud nekoná, přestože mu zákon povinnost ke konání ukládá) a v nyní probíhajícím řízení se stěžovatel domáhá „realizace zákona č. 87/1991 Sb.“ ve vztahu k tvrzenému neoprávněnému ukončení studia stěžovatele na výše uvedeném gymnáziu, pak nezbyvá než shodně s Městským soudem v Praze uzavřít, že předmětem obou řízení je jedno a totéž a že novému projednání a rozhodnutí věci brání to, že o téže věci soud již rozhodl. Zbývá dodat, že závěr Městského soudu v Praze byl zcela převzat a potvrzen Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 23. 5. 2007, č. j. 4 Ans 5/2005 - 19.

Jestliže tedy Městský soud v Praze žalobu podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl s odůvodněním, že jejímu projednání brání překážka věci rozhodnuté, postupoval tento soud v souladu se zákonem.

Za tohoto stavu věci potom městský soud musel podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. o nákladech řízení rozhodnout tak, že se žádný z účastníků řízení nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Nejvyšší správní soud tak neshledal, že by Městský soud v Praze v posuzované věci nesprávně posoudil důvody pro odmítnutí návrhu. Naopak se Nejvyšší správní soud s napadeným rozsudkem městského soudu plně ztotožnil.

Proto nebyla kasační stížnost shledána důvodnou a musela být podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnuta.

Účastníkům nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, protože stěžovateli, který neměl v řízení úspěch náhrada nákladů nepřísluší, a žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ostatně ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

Zástupkyni stěžovatele Mgr. Petře Cívínové, která byla stěžovateli ustanovena soudem, náleží odměna za šest vykázaných úkonů právní služby po 2100 Kč, a to příprava a převzetí zastoupení, doplnění kasační stížnosti a porady s klientem v délce přesahující jednu hodinu [§ 11 odst. 1 písm. b), c, d) ve spojení s ustanovením § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], k nimž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč ke každému z úkonů (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/996 Sb.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu